

Afgørelsen offentliggøres i anonymiseret form

3. oktober 2001

J.nr. 97-2311-0038

JDA

A F G Ø R E L S E

(varmeforsyning)

Klage fra

**over afgørelse af 15. februar 2001 fra
om betaling af fuld tilslutningsafgift til**

[...]

Energitilsynet

Kolding Områdets Energiselskab

Sagen er ved brev af 2. marts 2001 indbragt for Energiklagenævnet af [...]. Der klages over Energitilsynets afgørelse af 15. februar 2001, der ikke finder det urimeligt, at Kolding Områdets Energiselskab (KOE) opkræver fuld tilslutningsafgift ved tilslutning af bygaskunder til fjernvarme.

I nævnets behandling af sagen har deltaget nævnsformand, cand.jur. Jørgen Nørgaard, næstformand, professor, cand.polit. Christen Sørensen, professor, dr. jur. Jens Fejøl, direktør, cand.polyt. H.C. Mortensen og direktør, cand.oecon. Niels Jørgen Ravn Sørensen.

Energitilsynet har i en redegørelse af 26. juni 2001 til Energiklagenævnet kommenteret klagen samt redegjort for sagens faktiske og retlige omstændigheder. Energitilsynets redegørelse har været forelagt [...] og Kolding Områdets Energiselskab for eventuelle bemærkninger.

Energitilsynets afgørelse

Fra Energitilsynets afgørelse af 15. februar 2001 citeres:

”I skrivelse af 3. oktober 2000 har De klaget over den tilslutningsafgift, som Kolding Områdets Energiselskab (KOE) opkræver fra bygaskunder, der i stedet for opvarmning med bygas, vil indlægge fjernvarme fra KOE. De har endvidere fremhævet, at det, jf. § 11, stk. 2 i Miljø- og energiministeriets bekendtgørelse nr. 581 af 22. juni 2000, er urimeligt, at bygaskunderne, der er tilsluttet en ”kollektiv forsyningskilde” (hos KOE-Gas), skal betale tilslutningsafgift for at blive tilsluttet fjernvarme hos KOE-fjernvarme.

Af sagens dokumenter - hvilket begge parter er orienteret om - fremgår, at forsyningen af bygas i Kolding lukkes i år 2005. Det fremgår endvidere, at KOE i 1995 gennemførte en kampagne,

hvor bygaskunder for 2.000 kr. kunne blive tilsluttet fjernvarmeforsyningen, medens der i dag skal erlægges en tilslutningsafgift på 25.000 kr. Til begge beløb skal lægges udgifter til indvendig arbejde ved etablering af fjernvarme (i dag ca. 15.000 kr.)

KOE har fremlagt dokumentation for, at det under kampagnen i 1995/96 blev oplyst, at det var bygaskundernes sidste mulighed for at kunne blive tilsluttet fjernvarmen med de store rabatter. KOE oplyser, at beslutningen om at nedlægge bygassen ikke var truffet da kampagnen kørte, men KOE har til aviser i 1996 oplyst, at såfremt mange bygaskunder valgte fjernvarme fremfor bygas kunne nedlæggelse af bygassen komme på tale, hvorfor KOE fremførte, at "gasforbrugerne må lave en seriøs vurdering af, om de vil over på fjernvarme".

Det tidligere Gas- og varmeprisudvalg har i 1995 offentliggjort vedlagte notat "Nogle betragtninger om reglerne for fjernvarmeværkernes tarifiering og hvorledes tarifiering aktuelt foregår." Det fremgår heraf på side 2 nederst, at Gas- og varmeprisudvalget har bestemt, at "Værkerne kan tilsvarende i en periode tilbyde nye forbrugere tilslutning til et lavere tilslutningsbidrag eller endda tilbyde tilslutning helt uden betaling af tilslutningsafgift". Det er vigtigt her at lægge mærke til, at rabatten kun kan gives i "en periode". Energitilsynet finder, at KOE har handlet i overensstemmelse med disse retningslinier.

.....

I en sag som den fremsendte behandler Energitilsynet - det tidligere Gas- og varmeprisudvalg - sagen efter varmemeforsyningsloven.

I den konkrete sag finder Energitilsynet, at det ikke er urimeligt, at der opkræves fuld tilslutningsafgift, idet tilslutningsrabatten, der er givet i henhold til varmemeforsyningslovens § 20, stk. 5 (tidligere lovs § 20, stk. 2), kun er ydet i en periode, og nu er ophørt. Tilslutningsafgiften, der opkræves i forbindelse med bygaskundernes overgang til fjernvarme, er ikke omfattet af bekendtgørelse nr. 581, idet der ikke er tilslutningspligt til fjernvarmeforsyningen. På denne baggrund finder Energitilsynet ikke, at Kolding Områdets Energiselskab[s] opkrævning af fuld tilslutningsafgift er urimeligt, jf. varmemeforsyningslovens § 21, stk. 4."

Klagen

[...], som 3. oktober 2000 overfor Energitilsynet rejste spørgsmålet om lovligheden af det af KOE fremsendte tilbud af 15. oktober 1999, har i sin klage af 2. marts 2001 bl.a. anført følgende:

- at KOE's udtalelser til aviserne i 1996 om, at såfremt mange bygaskunder valgte fjernvarme kunne nedlæggelse af bygassen komme på tale, i praksis kom til at fungere som en slags præklusivt proklama overfor gaskunderne, selvom KOE på dette tidspunkt ikke havde truffet beslutning om at nedlægge bygassen.
- at KOE afslår en nedsættelse af tilslutningsafgiften med den begrundelse, at KOE ikke kan tilgodese en enkelt gruppe på en anden gruppes bekostning.
- at bygaskunderne allerede en gang har betalt tilslutningsafgift til det kollektive forsyningsnet, og at Energitilsynet ikke har forholdt sig hertil eller til lokal præcedens på området.

Energitilsynets redegørelse

Fra Energitilsynets redegørelse af 26. juni 2001 citeres:

”.....

Det er Energitilsynets opfattelse, at avisartiklerne fra 1996 viser, at KOE i forbindelse med kampagnen ikke har forsøgt, at skjule de overvejelser KOE havde m.h.t. bygassens fremtid. Eftersom KOE ikke havde truffet beslutning om nedlæggelse kunne KOE alene oplyse om de overvejelser selskabet havde.

KOE's kampagne i 1995/96 havde netop til formål at give et fordelagtigt tilbud til tidligere bygaskunder. Efter kampagnen er afsluttet behandles bygaskunderne på linje med normale nye kunder.

Såfremt de nuværende bygaskunder bliver tilsluttet KOE's fjernvarme vil varmeudgiften muligvis falde for fjernvarmeforsyningens nuværende kunder. Fjernvarmeforsyningen (KOE-varme) kan på samme måde som KOE-gas ikke opnå et overskud, jf. varmemforsyningslovens bestemmelser.

...Etablering af et forsyningsnet kræver myndighedernes godkendelse. Et sådan nyt net er kun rentabelt, hvis der bliver tilslutningspligt, og hvis der er tilslutningspligt kan der ikke opkræves nyt tilslutningsbidrag, jf. nr. 581 af 22. juni 2000.

.....

Det er endvidere som oplyst Energitilsynets vurdering, at bestemmelserne i bekendtgørelse nr. 581 ikke er relevante i nærværende sag.

Energitilsynet har i afgørelse af 15. februar 2001 oplyst klager om, at afgørelsen kan indbringes for Energiklagenævnet. Energitilsynet har ingen mulighed for at bedømme om det vil være muligt at søge fri proces, hvis sagen på et senere tidspunkt skal behandles af domstolene.”

Bemærkninger fra parterne

[...] har i brev af 24. juli 2001 anført, at KOE i 1995/96 ikke talte om lukke gasforsyningen, og at gaskunderne allerede var tilsluttet en kollektiv varmemforsyningskilde, som de var udmærket tilfredse med. Endvidere at KOE's gaspris pludselig er steget med 50%. [...] undrer sig over, at en energiforsyning må opkræve tilslutningsafgift flere gange og henviser til, at Kolding Elektricitetsværk ved skift fra jævnstrøm til vekselstrøm holdt alle forbrugere skadesløse.

KOE har ingen bemærkninger til Energitilsynets redegørelse, eller til klagers brev af 24. juli 2001.

Sagens baggrund

KOE kørte i 1995/96 en hvervekampagne for at få flere kunder over på fjernvarme, herunder bygaskunder, med tilbud om rabat på 15.000 kr. samt tilbud om betaling af op til 4.000 kr. for det gamle elopvarmningsudstyr eller oliefyr. Betingelsen var at ejendommen blev tilsluttet fjernvarme inden 1. juni 1996. I tilknytning hertil kunne opnås et statstilskud på 4.000 kr. (denne tilskudsordning udløb 1. juni 1996). Omkostningerne ved tilslutning til fjernvarme kunne således komme helt ned på 2.000 kr.

I foråret 1999 udsendte KOE et brev bilagt en folder til bygaskunderne, hvori KOE meddelte, at KOE's repræsentantskab havde truffet beslutning om, grundet fortsat vigende kundegrundlag, at bygassen nedlægges ved afslutningen af fyringssæsonen 2004/2005. Bygasforsyningen ville således ikke blive afbrudt før tidligst i marts år 2005. Dette gav bygaskunderne en frist på ca. 6 år til at udskifte bygassen med anden varmforsyning. KOE's folder informerede om hvilke alternative muligheder der var for madlavning og opvarmning samt hvilke økonomiske og installationsmæssige forhold der burde tages i betragtning.

KOE har meddelt klager, at bestyrelsen har besluttet at etablere en finansieringsordning for dem, der skifter til fjernvarme.

KOE har oplyst, at finansieringsordningen fungerer således, at KOE yder et lån, der afvikles ved at gaskunden fortsat betaler det samme som der blev betalt for gassen, hvorefter lånet forventes at være afviklet over en kort årrække på ca. 3-4 år.

KOE's priser m.v. er anmeldt til Energitilsynet i overensstemmelse med varmforsyningslovens § 21, stk. 1.

Kolding Kommune har oplyst, at ingen af de ved ophøret af bygasforsyning berørte ejendomme er pålagt tilslutningspligt til fjernvarmeforsyning.

Lovgivning og leveringsbestemmelser

Ifølge § 21, stk. 1 i varmemforsyningsloven af 1990 med senere ændringer skal priser og andre betingelser for de af § 20 omfattede leverancer med angivelse af grundlag for prisfastsættelsen anmeldes til Energitilsynet. Efter § 20, stk. 5 kan de kollektive varmemforsyningsanlæg fastsætte forskellige priser til enkelte forbrugere, grupper af forbrugere og geografiske områder. Det følger af § 21, stk. 4, at Energitilsynet kan give pålæg om priser og andre betingelser, såfremt de er urimelige eller i strid med bestemmelserne i § 20.

Fra KOE-GAS' leveringsbestemmelser af 1. januar 1996 citeres:

”

§ 4. TARIFFER

4.1 Afregning af tariffer af enhver art, der indgår som led i gasforsyningen, finder sted efter de til enhver tid gældende og til Gas- og Varmepreisudvalget anmeldte tariffer.”.

.....

Fra KOE-VARME's leveringsbestemmelser af 1. september 1999 citeres :

”§ 2 ETABLERING OG ÆNDRING AF VARMEFORSYNING

- 2.1 Anmodning om tilslutning af en ejendom til A/S KOE-Varme's fjernvarmesystem indsendes gennem ejeren eller dennes repræsentant til A/S KOE-Varme.
A/S KOE-Varme meddeler skriftligt, om tilslutning er mulig, størrelsen af tilslutningsbidraget og det forventede tidspunkt for forsyningens begyndelse.
- 2.2 Tilslutningsbidraget, der er en forudsætning for brugsret til fjernvarme, skal være indbetalt før måler kan udleveres til VVS-installatør.”

Fra det af Gas- og Varmepreisudvalget offentliggjorte notat af september 1995 ”Nogle betragtninger om reglerne for fjernvarmeværkernes tarifiering og hvorledes tarifiering aktuelt foregår” citeres:

”Udvalget har tidligere tilkendegivet, at et værk, hvor de allerede tilsluttede forbrugere dækkede værkets faste omkostninger, kunne tilbyde nye forbrugere tilslutning til priser, der i en periode alene gav værket dækning for de variable meromkostninger ved forsyningen til den/disse nye forbrugere. En sådan tarifiering vil ikke gøre det dyrere for de øvrige forbrugere. Men det vil være u hensigtsmæssigt, hvis ikke en øvre grænse for en variabel tarifiering afspejler sig overfor de forbrugere, der betaler den almindelige tarif.

Værkerne kan tilsvarende i en periode tilbyde nye forbrugere tilslutning til et lavere tilslutningsbidrag eller endda tilbyde tilslutning helt uden betaling af tilslutningsafgift”.

Konkurrenceankenævnet har i kendelse af 22. juni 1998 i sagen Jægerspris Boligselskab ctr. Gas- og varmempreisudvalget vedrørende boligselskabets tilslutning til Jægerspris Kraftvarme fun-

det, at det forhold at parcelhusejere fik mulighed for i en introduktionsperiode at blive tilsluttet på andre - gunstigere - vilkår end boligselskabet, ikke indebar en tilsidesættelse af en lighedsgrundsætning.

Energiklagenævnets bemærkninger

Nævnet finder ikke, at KOE-Gas' beslutning i 1999 om at bygasforsyningen skal lukke i år 2005, som meddelt bygaskunderne samme år, kan bevirke, at KOE-Varme efter ovennævnte bestemmelser er forpligtet til at tilbyde bygaskunderne reduceret tilslutningsafgift ved tilslutning til fjernvarme. Det bemærkes, at der ikke er tilslutningspligt til fjernvarme.

Energiklagenævnets afgørelse

Energitilsynets afgørelse af 15. februar 2001 stadfæstes.

Afgørelsen er truffet i henhold til § 26 i lov om varmforsyning, jf. lovbekendtgørelse nr. 772 af 24. juli 2000.

Energiklagenævnets afgørelse kan ikke påklages til anden administrativ myndighed.

P.N.V.

Jørgen Nørgaard

Formand

/ Joy Hougaard R. Dam